

# FERICIREA-CONCEPT GENERAL FILOZOFIC

Namolovan Anastasia

Coordonator științific: dr. conf, Lozovanu Ecaterina

Universitatea Tehnică a Moldovei

**Abstract:** *Exista mai multe conceptii ale fericirii. Multi filosofi au argumentat ca intre fericire si starile de placere exista o stransa legatura. suntem de accord ca nu am aflat in durere este un om nefericit. Reciproc, sustin ei, fericirea nu este ceva in plus fata de placere. Asa cum scria Epicur: "scopul tuturor actiunilor noastre este sa fim eliberati de suferinta si frica si dup ace am atins acest tel furtuna sufletului este potolita, iar fiinta respective n-are nevoie sa umble dupa ceea ce-I lipseste, nici sa caute altceva prin care sa fie suplinita fericirea sufletului si a omului".*

**Cuvinte cheie:** *fericirea, omul, satisfactie, plăcere, împlinire.*

Se spune că fericirea este o aspirație comună tuturor oamenilor. Pe cât este de comun conceptul, pe atât este de complex iar elementele care îl compun pot să fie chiar contradictorii. Pe de-o parte, fericirea este arta de a fi, arta de a te bucura, arta de a voi, arta de a avea. Este o stare durabilă de satisfacție care ține mai mult sau mai puțin de o disciplină personală. Pe de altă parte, fericirea este strâns legată de șansă, de noroc. Însuși termenul fericire (bonheur), din punct de vedere etimologic, înseamnă „ora cea bună” adică o împrejurare bună, o chestiune ce ține de șansă. Din acest punct de vedere fericirea poate să însemne pur și simplu a te bucura de „un moment bun, favorabil”, însă bon, din cuvântul francez bonheur, sugerează și ideea de bine, concept care are o istorie aparte în gândirea filosofică. Putem observa că avem de-a face cu un concept nedeterminat, cu o noțiune, în sensul lui Kant, despre care nu se poate spune aproape nimic definitiv și precis. După Kant, fericirea rezultă din satisfacerea tuturor dorințelor noastre și tocmai din această cauză conceptul este nedeterminat, altfel spus, cu toții vrem să fim fericiți dar nimeni nu știe exact cum! Atunci când vorbim despre fericire la ce ne gândim? Ce înțelegem prin fericire și cât înțelegem din fericire? Cum se poate răspunde la o întrebare atât de subiectivă? Avem cu toții același răspuns sau răspunsul este diferit? Poate fericirea să ne constituie, putem să avem fericirea în comun? Acestea sunt numai câteva întrebări legitime pe care le putem pune atunci când dorim să vorbim despre fericire. Fericirea reprezintă gradul de satisfacție pe care un individ îl are cu privire la întreaga sa viață. O definiție clasică a fericirii este dată de Bentham conform căruia „fericirea este o sumă de plăceri și insatisfacții”. Fericirea este determinată atât de factori externi cât și de factori interni. Gradul de fericire pe care îl resimț reprezintă astfel satisfacția pe care o am cu privire la întreaga mea viață. Istoria fericirii este o istorie aparte. Subiectul a reprezentat și încă reprezintă o temă centrală de reflecție în filosofie dar și în alte discipline precum științele politice, psihologie sau economie, care au definiții proprii. Conform lui Rojas (2005) există patru teorii principale despre fericire enunțate în termeni de: hedonism - utilitarianism, dorință, satisfacția față de propria viață și teoria listei lucrurilor obiective asupra fericirii. Conform teoriilor hedoniste plăcerea este principiul oricărui bine. Plăcerea (hedone) este scopul vizat, astfel că fiecare acțiune care produce plăcere este legitimă. Trebuie să-ți amplifici plăcerea pentru a te bucura tot mai mult. Fericirea rezidă din plăcerea de a te bucura de diverse lucruri sau de împlinirea tuturor dorințelor pe care le ai. Mai nou, în termeni de consum, fericirea provine dintr-o cursă către obținerea de plăceri: cumpărăm nu pentru a ne poziționa social de exemplu, ci pentru a ne produce satisfacții ludice, emoționale, estetice, distractive, corporale etc. (Lipovetsky) Caracteristica tuturor omenilor

În termeni de dorință, fericirea se enunță simplu: sunt fericit atâta timp cât obțin ceea ce doresc. Cu cât am mai multe dorințe împlinite cu atât sunt mai fericit. Felicitas este compusă ca o bucurie imutabilă și constantă ce provine din împlinirea tuturor dorințelor. Civilizația dorinței, așa cum o numește Lipovetsky, consistă în raportul a fi – a avea la un timp comprimat, altfel spus, dorințele mele mă definesc, dar totul trebuie să se petreacă acum, în acest moment, într-un metatimp social.

Teoria listei lucrurilor obiective ale fericirii nu se axează nici pe plăcere nici pe dorință. Această teorie aduce în discuție ipoteza că există o listă de lucruri, considerate ca fiind cu adevărat importante în viață, care definesc fericirea. Prin urmare, un individ va fi fericit dacă va realiza în întreaga sa viață anumite lucruri considerate dezirabile precum: educație, iubire, cunoaștere, carieră, prieteni, confort material, sănătate, spirit civic etc.

Satisfacția față de propria viață constă într-o autoevaluare pozitivă a propriei vieți, comparând modul în care trăiești cu anumite standarde și aspirații reale.

Pe lângă aceste teorii mai există și alte definiții date fericirii în tradiția filosofică. Menționarea acestor perspective este importantă pentru înțelegerea deplină a conceptului. Odată cu Socrate începe și interesul pentru fericire. Acest interes al filosofiei pentru fericire este pus în raport cu interesul substanțial pentru om. Cunoașterea de sine, postulatată de către Socrate, nu presupune doar autocontemplare ci și gândire, te învață cum să gândești, cum să trăiești, prin urmare cum să fii fericit. Fericirea devine astfel punctul principal de reflecție pentru eudemoniști, ce o consideră binele suprem. Concluzionând, se poate vorbi de 3 moduri diferite de a gândi fericirea. Mai întâi, putem gândi fericirea ca o bucurie imuabilă și constantă care rezultă din împlinirea tuturor dorințelor, numită și felicitas. Mai apoi, al doilea mod de a gândi fericirea este relativ fiindcă suntem mai mult sau mai puțin fericiți (atunci când nu suntem fericiți) sau aproape fericiți de fiecare dată când bucuria pe care o simt mi se pare posibilă. Acesta este cred și fericirea comună în sensul ei obișnuit. Și nu în ultimul rând mai este și fericirea înțeleptului, numită beatitudine.

Concluzionând, se poate vorbi de 3 moduri diferite de a gândi fericirea. Mai întâi, putem gândi fericirea ca o bucurie imuabilă și constantă care rezultă din împlinirea tuturor dorințelor, numită și felicitas.

### **Bibliografie**

1. Râmbu, Nicolae , *Filosofie și Nemurire* , Iași ,Agora, 1995
2. Druță Maria , *Filosofie și Umanism*, Bucuresti ,Didactica ,1999
3. [www.filosofie.unibuc.ro](http://www.filosofie.unibuc.ro)